

Kristdemokraternas etiska anvisningar

1. De etiska anvisningarna för KD:s parti och dess politiska utövare är en service. Det kan komma situationer, i din uppgift som representant för partiet, riksdagsman eller förtroendeman, där du funderar över om ditt val eller beslut är etiskt riktigt. Dessa anvisningar är till för att ge riktlinjer för partiets etiska linje. Alla olika situationer är naturligtvis omöjliga att få med i anvisningarna. I oklara fall uppmanas du ta kontakt med partiet för att få råd. Om du hamnar i en etisk valsituation, kan du använda följande frågor för att hjälpa dig fatta beslut:

*finns det någon lag, arbetsordning eller annat reglemente som säger hur jag skall eller inte skall agera?

*har något föreslagits åt dig, som ditt samvete säger dig kan vara fel mot din nästa eller mot samhället på något vis?

*är ditt beslut i enlighet med gemensamma fördelar?

*Kan mitt beslut riskera min trovärdighet som oberoende beslutsfattare?

*kan jag framföra och motivera mitt beslut i det offentliga?

2. Vem rör de etiska riktlinjerna

De etiska riktlinjerna berör alla de personer som verkar inom kristdemokraterna, i olika uppgifter och verksamheter inom partiet. Dessa är bland andra:

*partiets riksdagsledamöter och personer som hjälper dem.

*partiets europaparlamentariker och personer som hjälper dem

*Partiets, riksdagsgruppens och ministeriets personal

*parti-organens medlemmar

*krets-lokalavdelningars och specialorganisationers styrelse och ledargrupper.

*personer som arbetar som kommun förtroendevald

De etiska reglerna gäller också kandidater och deras arbetsgrupper och deras valarbetare.

3. De etiska riktlinjerna och lagen

Kristdemokraternas etiska riktlinjer ersätter ingen lag på något sätt.

Riktlinjernas uppgift är att ge råd i ett koncentrerat format om situationer där det inte finns möjlighet sätta sig in i lagstiftningen eller lagen inte ger tydliga riktlinjer om hur man ska bete sig. Lagar som gäller för personer som arbetar i partiet är bland andra:

*brottslagen

*Kommunlagen

*Lagen om statlig verksamhet i offentligheten

*Lagen om opassande förfarande i näringsverksamhet

*lagen om valfinansiering

*bokföringslagen

*Föreningslagen

*Lotterilagen

Lagar utvecklas ständigt. De som verkar i partiet kan läsa in sig i nu gällande lagstiftning.

4. Verksamhetens finansiering

4.1. Partiets finansiering

Partiets finansiering baserar sig främst på partistöd och medlemsavgifter. Partiet tar inte emot sådant stöd som kan skada partiets rykte eller beslutsfattandets tillgänglighet.

Partiet kan ta emot donationer, vars emottagande eller syfte inte kan tolkas som riktgivande eller som tyngdpunkt för partiets ståndpunkter eller linjedragningar i politiska frågor. Innan donationer tas emot måste det klargöras att givaren inte har sådana motiv, eller att det i deras bakgrund inte finns faktorer som kan misstänkas ligga till grund för donationen. Partiet informerar öppet om donationer.

Partiets kretsorganisationers finansiering består av stöd från partiet, lokalavdelningarnas medlemsavgifter och förtroendemannaarbetningar, så kallad partiskatt samt olika talkoinsatser såsom försäljning och lotter. Lokalavdelningarnas finansiering består av medlemsavgifter, förtroendemannaavgifter samt talkoinsatser.

4.2 Valfinansiering

Kristdemokraternas valfinansiering består av partistöd och andra partiers, kretsorganisationers samt lokalavdelningars insamling samt kandidaternas och deras stödgrupps egen finansiering. I all finansiering följs de principer nämnda i punkt 4.1.

Lokalavdelningen eller kretsorganisationen kan uppbära kandidatavgift av kandidaterna för valarbete. Den skall användas på rätt sätt, jämt fördelat mellan kandidaterna för allmänt valarbete. Det är viktigt att också de som inte har mycket pengar kan ställa upp som partiets kandidat, så lokalavdelningarna och kretsen måste verka på sådant sätt att kandidatavgiften inte förhindrar kandidatur för någon.

För valfinansiering måste ges rapport enligt lag och de anvisningar som finns där. Av detta skäl bör inkomster och utgifter bokföras under valkampanjen.

Ekonomiskt stöd lönar sig att fråga efter, man får fråga och man får ta emot. Den som tar emot stöd bör undersöka givarens bakgrund och stödets laglighet. När man tar emot lagfinansiellt stöd får man inte ge eller ta emot några löften. Stöd som getts skall anmälas ärligt.

KD:s kandidat får inte ta emot stöd, som han/hon inte öppet kan berätta om utan att misstänka att han/hon använt sin position i företaget/föreningen fel.

5. Verksamhet som förtroendevald

5.1 Gemensam fördel- enskild fördel

En kristdemokrat som verkar i partiet eller som förtroendevald måste erkänna sin roll som beslutsfattare och befrämja den gemensamma fördelen framom egen fördel. Förtroendevalda måste också sträva till att inte skada kristdemokraternas allmänna status. Partiets förtroendevalda befrämjar genom sin verksamhet denna status och förtroende i samhället. Han/hon uppträder i sin roll sakligt och verkar jämlikt när han/hon lyssnar på röstare. Partiets

företrädare får inte låta personligt inflytande eller personliga fördelar skada fullföljandet av uppgiften ansvarsfullt.

5.2 Jävighet

För att arbeta estetiskt och opartiskt krävs det att man tar egna initiativ. Jävighets reglerna kan ibland vara svåra att tolka utan att du satt dig grundligt in i dem. Vanligtvis fås tolkningshjälp när du själv observerar att i tid lyfta fram saken. Förtroendeman har valts att göra beslut och har ansvar för detta, så i beslutsfattandet får man inte dra in jävighet i onödan.

5.3 Lobbning

Att kalla en person till lobbning för beslutsfattarnas information och olika synvinklar, är ett bra sätt få information om hur beslutet kommer att påverka. Lobbarens synvinkel är ensidig och det förespråkar bara synsättet från bakgrundssamhället i frågan som behandlas.

Lobbning kan också innehålla opassande rekommendationer i form av personliga fördelar. Man får inte lova lobbaren någonting, som man inte kan säga offentligt. Man får inte ta emot något av lobbaren, som inte går inom ramarna för lagar och de etiska riktlinjerna och som man inte kan presentera offentligt utan att skada sin obundenhet och förtroende som beslutsfattare.

5.4 Mutor, resor och traktering

Brottslagen om tjänstebrott gäller också personer i offentliga förtroendeuppdrag såsom kommunfullmäktige och andra förtroendevalda i samhället. Att ta emot mutor är straffbart om personen, enligt tjänstebrottsreglerna, tar emot dem för sin verksamhet och är i tjänst för sig själv eller andra.

- 1) ber om en gåva eller annan förmån eller gör något för att få en sådan förmån
- 2) Tar emot en sådan gåva eller förmån, genom vilken man försöker påverka eller påverkar sin ställning eller
- 3) godkänner en sådan gåva eller förmån som nämns i punkt 2 eller ett erbjudande på en sådan

Att be om en förmån du inte har rätt till, är straffbart, oberoende om du ber om det för egen del eller för annan person, exempelvis din äkta hälft. Att be om eller ta emot en gåva för "verksamhet i tjänsteförhållandet" innebär att den som ber om det får stöd för sina påverkningsmöjligheter.

Som mutbrott kan bestraffas att få eller ta emot gåvor, förmåner om man därigenom försvagar sin ställning som opartisk förtroendevald.

Alla förtroendevalda bör vara otroligt försiktiga när det gäller ekonomi och med personer som bestämmer om ekonomi. Om det exempelvis är frågan om ett företag, vars tjänster den förtroendevalda annars använder, så får den förtroendevalda inte godkänna speciella rabatter eller annat som avviker från normala villkor, på grund av sin ställning.

Det gäller att hålla sig kritisk till gåvor, resor och traktering som erbjuds förtroendevalda och utgångspunkten skall vara att motstå dem. Servering vid möten eller exkursion, minnessaker av lågt värde, böcker som informerar om företaget eller organisationen eller annat informationsmaterial, räknas inte som mutor..

En kristdemokrat som deltar i sådana här resor eller andra tillfällen bör utvärdera sig själv om han/hon kan bevara sin opartiskhet mot den som ger gåvan och om utomstående också skulle anse att han/hon gör det.

Vi påverkar också vår inre verksamhet inom partiet genom dessa etiska regler.

6. Jämlika möjligheter och könsfred

Kvinnor och män bör ha jämlika möjligheter att påverka samhällliga saker.

I verksamheten tillåts inga som helst könsdiskrimineringar eller annat störande på grund av kön. Om sådant förekommer så skall det utredas.

7. Hur ställa sig till övriga verksamma inom partiet

Var och en verkar på sådant sätt att man inte skadar någons rykte eller ära. Vi respekterar olika åsikter och verkar i enlighet med uttrycks-och religionsfrihet.

Vi förhåller oss till andra aktörer inom partiet sakligt och jämlikt. Vi följer goda vanor i vår verksamhet. Vi tar dessa etiska regler i beaktande också när vi verkar på internet och speciellt i de sociala medierna. All kommunikation sköter vi ansvarsfullt, etiskt och med respekt för varandra.

8. Öppenhet, förtroende och ärlighet.

Vi bör vara ärliga i vår verksamhet. Kristdemokrater talar inte på ett sådant sätt som orsakar skada eller vilseleder. Saker som bör hållas hemliga hålls hemliga.

I politiska diskussioner försöker vi motivera våra åsikter med fakta som vi har kontrollerat vara sanna. Vi ger våra källor vid behov, men behåller ändå upphovsskyddet.

Vi ger våra röstare en rätt bild av vad vi gör så att de kan göra rätt beslut när de röstar. Löften som ges i valkampanjer betyder att de sakerna försöker man samvetsgrant arbeta för.

För verksamma inom partiet har getts möjlighet att förbereda och behandla saker, beroende på den roll man har.

9. Alkohol och droger

Kristdemokrater värderar nykterhet. Användandet av alkohol bör undvikas speciellt vid de tillfällen när närvarande är personer var hälso-eller sociala välmående kan skadas på grund av alkoholbruk i sällskap.

Kristdemokrater får inte i sin verksamhet befrämja drogpositivt tänkande.

10. Lokalavdelningars och kretsens ansvar vägleda, och etiskt råd

Alla som är i funktion inom partiet har skyldighet att hjälpa och vägleda, så att

ingen behöver känna sig ensam i sina val. Förtroendevalda inom kommuner skall i första hand vända sig till ordförande för sin lokalavdelning. Om inte samförstånd då kan nås så har ordförande skyldighet att rådfråga kretsordförande och denne i sin tur partiets ordförande eller viceordföranden.

I sådana fall där brytandet av dessa etiska regler har orsakat konfliktsituation, så kan partiet hålla ett etiskt råd. Som rådets sammankallare och ordförande verkar någon av partiets ordföranden och som övriga medlemmar två av partistyrelsen utsedda personer. Det etiska rådet försöker hjälpa att lösa situationen genom att höra alla inblandade parter.